
POTANSİYEL HİZMET İHRACATÇILARI SEKTÖR RAPORU

Çerkezköy Ticaret ve Sanayi Odası

2018

İÇİNDEKİLER

Hizmet İhracatı Nedir?.....	2.sf
Hizmet İhracatçısı Sektörler.....	2.sf
1. Telekomünikasyon, Bilgisayar ve Bilgi Hizmetleri.....	2.sf
2. İnşaat ve Müteahhitlik Hizmetleri.....	2.sf
3. Eğitim Hizmetleri.....	3.sf
4. Sağlık Hizmetleri.....	3.sf
5. Turizm ve Seyahat Hizmetleri.....	3.sf
6. Eğlence, Kültür ve Spor Hizmetleri.....	3.sf
7. Yolcu Taşımacılığı Hizmetleri.....	4.sf
8. Yük Taşımacılığı ve Lojistik Hizmetleri.....	4.sf
9. Mali Hizmetler.....	4.sf
10. Diğer İş Hizmetleri.....	5.sf
Türkiye’de Hizmet İhracatı.....	5.sf
Çerkezköy’ün Hizmet İhracatı Kapasitesi.....	7.sf

TABLolar

Türkiye’nin 2017 Hizmet İhracatı Rakamları.....	6.sf
Çerkezköy TSO üyesi potansiyel hizmet ihracatçısı firmaların sektörleri ve sayıları.....	7.sf

Hizmet İhracatı Nedir?

Hizmet ihracatı, Türkiye’de yerleşik bir firmanın yurt dışındaki bir firmaya verdiği hizmet olarak tanımlanabilir. Ürün ihracatında olduğu gibi 2 farklı ülke ve 2 farklı firma hizmet ihracatında da mevcuttur.

Çıkarılan 3065 sayılı kanunda, bir hizmetin, hizmet ihracatı sayılabilmesi için yurt dışındaki bir müşteri için yapılması ve hizmetten yurt dışında faydalanılması gerekmektedir.

Hizmet ihracatına önem verme projeksiyonunu iki temel nedenden dolayı güçlenmiştir. Birinci neden ülkemizde yaşanan sosyolojik evrim ve okuyan genç nüfusun kendine üretici mavi yakalı yerine hizmet sektöründe bir gelecek konumlandırmasıdır. Bu ülkemizde ve dünyamızda yaşanan eğitilen nüfusun doğru paradigmalara desteklenmediğinde kendine sosyolojik ve toplumsal statü arayışın da ofis çalışanı pozisyonunu seçmesinden kaynaklanmaktadır. İkinci neden ise ülkemizin içinde bulunduğu coğrafik ve kültürel yapı içinde kendinden zayıf ve geri ekonomiler üzerinde gösterdiği kültürel ve dini bağlar nedeni ile oluşturacağı hinterlandta satış gücünü artırmak ve bundan para kazanmaktır. (Kaynak: İGEME-İhracatı Geliştirme Merkezi)

Hizmet ihracatı, ürün ihracatında olduğu gibi KDV’den istisnadır. Yurtdışına verilen hizmetler için kesilen faturada KVD belirtilmemektedir. (www.ihracateksperi.com)

Hizmet İhracatçısı Sektörler

1. Telekomünikasyon, Bilgisayar ve Bilgi Hizmetleri

Telekomünikasyon hizmetleri şunları kapsar:

- Telefon hizmetleri
- Paket ve Devre anahtarlamalı veri iletişim hizmetleri
- Teleks, Telgraf, Faksimile hizmetleri
- Özel kiralık devre hizmetleri
- Elektronik ve sesli posta
- Online enformasyon ve veri tabanı yeniden temini
- Elektronik veri değişimi (EDI)
- Kod ve protokol dönüşümü
- Online bilgi ve/ya veri işleme
- Yazılım ve bilişim hizmetleri
- Bilgi hizmetleridir.

2. İnşaat ve Müteahhitlik Hizmetleri

Türkiye’de yerleşik firmaların ve personelinin geçici olarak (1 yıldan kısa) yurtdışında yapılan inşaat işlerini (ihracat) ve diğer ekonomideki yerleşiklerden sağladıkları malları ve hizmetleri (ithalat) kapsar.

Tamamlanması 1 yıldan uzun süren ve Türkiye’de yerleşik işletmeler tarafından yurtdışında tüzel kişiliği olmayan inşaat alanı ofisleri (şantiye) aracılığıyla yürütülen bazı büyük projeler (köprüler, barajlar, enerji istasyonları v.b.) de bu kapsamdadır.

İnşaat hizmetleri bina şeklindeki sabit yapıların, yolların, köprülerin ve barajlar gibi yerüstü mühendislik yapılarının oluşturulması, yenilenmesi, onarılması veya bunlara ekler yapılmasını içerir. Ayrıca, bu yapılar ile ilgili montaj ve kurulum işleri, alan hazırlama, boyama, tesisat döşeme ve yıkım işleri gibi uzmanlaşmış hizmetler de bu kapsamdadır.

3. Eğitim Hizmetleri

Eğitim hizmetleri şunları kapsar:

- Online kurslar
- Yabancı öğrencinin Türkiye'deki bir üniversitede eğitim hizmeti alması
- Bir Türk üniversitesinin yabancı bir ülkede fiziki olarak konumlanması sonucu verdiği eğitim hizmetleri, yabancı sahipli üniversite
- Bir akademisyenin yurtdışında yerleşik bir üniversitede geçici olarak gönderilmesidir.

4. Sağlık Hizmetleri

Sağlık hizmetleri şunları kapsar:

- Doktorun kendi ülkesinden internet aracılığı ile hastasına danışmanlık yapması, hastaya kendi ülkesinden tahlil sonuçları ile ilgili bilgi vermesi
- Yabancı ülke vatandaşı bir hastanın Türkiye'de tedavi görmesi
- Bir Türk sağlık kurumunun yabancı bir ülkede fiziki olarak konumlanması sonucu verdiği sağlık hizmetleri
- Bir hekimin geçici olarak yabancı bir ülkede sağlık hizmeti sunmasıdır.

5. Turizm ve Seyahat Hizmetleri

Turizm ve seyahat hizmetleri şunları kapsar:

- Yabancı turistlere bilet satışlarının internet üzerinden gerçekleşmesi
- Yabancı ülke vatandaşının Türkiye'de gerçekleştirdiği seyahat/tatil amaçlı harcamaları
- Gastronomi hizmetleri, Türkiye'de yerleşik bir restorandın yurtdışında ofisleri aracılığıyla hizmet vermesi
- Konaklama hizmetleri
- Seyahat acentacılığı hizmetleri
- Turist rehberliği hizmetleridir.

6. Eğlence, Kültür ve Spor Hizmetleri

Eğlence, kültür ve spor hizmetleri şunları kapsar:

- İşitsel-görsel ile ilgili hizmetler
- Kütüphane, arşiv, müze ve diğer kültürel hizmetler
- Türk yapımçı firmaların ve uluslararası alanda faaliyet gösteren Türk dağıtımçı firmaların yurtdışına gerçekleştirdikleri dizi satışları
- Bir yabancı vatandaşın Türkiye'de aldığı müze, konser bileti gelirleri
- Bir Türk yapımçı firmasının yabancı bir ülkede şubesi vasıtasıyla verdiği hizmetler
- Dizi/film oyuncusunun belirli süreliğine yurtdışında hizmet vermesidir

7. Yolcu Taşımacılığı Hizmetleri

Yolcu taşımacılığı hizmetleri şunları kapsar:

- Havayolu yolcu taşımacılığı
  - o Yabancı yolculara bilet satışlarından elde edilen gelirler
  - o Yurtdışı operasyonel kiralama gelirleri
  - o Yurtdışı finansal kiralama gelirleri
  - o Diğer (yurtdışında yerleşik kişi ve firmalara ait uçaklara verilen bakım onarım vb. gibi hizmetler nedeniyle elde edilen) gelirler
- Havaalanı işletmeciliği
  - o Yurtiçinde yerleşik Türk şirketler tarafından yurtdışı pazarlarında, havalimanı ve ticari alan işletmeciliğinden elde edilen gelirler,
  - o Türkiye havalimanlarında, yurtdışında yerleşik havayolu şirketlerine, ticari alanlarda yurtdışında yaşayan yolculara sunulan satış hizmetleri.
- Yer hizmetleri
- Catering hizmetleri
- Denizyolu yolcu taşımacılığı
  - o Türk sahipli gemiler ile yurtdışında ve yurtiçi karasularında yabancı yolcuların taşınması ile elde edilen gelirler
  - o Ülkemiz kruvaziyer ve yat limanlarını ziyaret eden yabancı sahipli kruvaziyer gemiler ve yatlardan elde edilen gelirler.
- Karayolu yolcu taşımacılığı
- Demiryolu yolcu taşımacılığıdır.

8. Yük Taşımacılığı ve Lojistik Hizmetleri

Yük taşımacılığı ve lojistik hizmetleri şunları kapsar:

- Yabancı bir ülkenin kendi ülkesinde iken bir Türk lojistik firmasından ulaştırma hizmetini alması
- Türkiye’de faaliyet gösteren yabancı bir firmanın Türkiye’de bir Türk firmasından ulaştırma hizmeti alması-yurtdışında mal taşıma-
- Ulaştırma hizmeti veren bir Türk firmasının sınır ötesi ülkede faaliyet göstermesi
- Ulaştırma hizmeti sağlayan ilgili personelin yurtdışında hizmet sunmasıdır.

9. Mali Hizmetler

Mali hizmetler şunları kapsar:

- E-bankacılık hizmetleri
- Her türlü elektronik vb. teknolojik ortamda sağlanan bankacılık hizmetleri
- Yabancı birinin, ülkemiz bankalarında hesap açtırmasıdır.

10. Diğer İş Hizmetleri

Diğer iş hizmetleri şunları kapsar:

- Ar-Ge hizmetleri (telif hakları, patentler, endüstriyel süreçler ve tasarımlar)
- Mesleki hizmetler ve danışmanlık hizmetleri
- Mimari, mühendislik, bilimsel ve diğer teknik hizmetler
- Teknik müşavirlik hizmetleri
- Çevre ve madencilik hizmetleri (geri kazanım, maden, petrol ve doğalgaz çıkarılmasıyla ilgili dolaylı hizmetler)
- Operasyonel kiralama ve leasing hizmetleri
- Bakım ve onarım hizmetleri
- Perakendecilik hizmetleridir.

Türkiye’de Hizmet İhracatı

Hizmet ticareti Dünyada olduğu gibi ülkemizde de son yıllarda büyük bir ivme yakalamıştır. Son 10 yılda, küresel hizmet ihracatının tam iki katına çıkarak 4,9 trilyon dolar değerine ulaşmıştır. Diğer bir ifadeyle, dünya genelinde yapılan toplam ticaretin dörtte birini hizmet ticareti oluşturuyor. Ülkemizin ise 2015 yılı toplam hizmet ihracatı 46,3 milyar dolar olurken, 24 milyar dolar fazla vererek net hizmet ihracatçısı konumunda bulunuyoruz. Özellikle turizmde, taşımacılıkta ve inşaat hizmetlerinde dış ticaret fazlası vermekteyiz. (Kaynak: Türkiye İhracatçılar Meclisi)

HSBC'nin yayınladığı Dış Ticaret Tahmin Raporu'nda ise Türkiye'nin toplam ihracatında hizmet ihracatı payının 2030 yılında yüzde 27'ye yükseleceği öngörüldü. Yani Türkiye, 2030'da hizmet ihracatından 139 milyar dolar gelir elde edebilir. TİM ise 2023 için 150 milyar dolarlık hizmet ihracatı hedefi koymuştur. Yine HSBC'nin raporuna göre; Türkiye'nin 2030'da en çok hizmet ihraç edeceği ülkelerin sırasıyla Almanya, Çin, Birleşik Krallık, Hindistan ve Birleşik Arap Emirlikleri'nin olacağı tahmin ediliyor.

Uluslararası mal ve hizmet ticareti verilerinin analiz edildiği raporda, işletmeler arası (B2B) ve bilişim teknolojileri (ICT) hizmeti ihracatlarının, küresel hizmet ticaretinde büyümenin lokomotifini olacağı tahmin edilirken, Türkiye'nin jeopolitik konumunun sağladığı avantajla hizmet ihracatı gelirlerinde aslan payının turizm ve ulaşım sektörlerinden gelmeye devam etmesi öngörülmüyor. (Kaynak: Dünya Gazetesi)

ÇERKEZKÖY
TİCARET VE SANAYİ ODASI

Türkiye'nin 2017 hizmet ihracat rakamları ve sektör verileri aşağıdaki gibidir.

Hizmetler	İhracat Değeri 2015 (1000 \$)	İhracat Değeri 2016 (1000 \$)	İhracat Değeri 2017 (1000 \$)	Değişim (1000 \$)	Oran (%)
Tüm Hizmetler	47.040.000	37.805.000	44.002.000	6.197.000	16
Ticari Hizmetler	46.214.000	37.189.000	43.392.000	6.203.000	17
Seyahat	26.616.000	18.743.000	22.478.000	3.735.000	20
Taşımacılık	14.605.000	13.110.000	15.114.000	2.004.000	15
Kişisel, kültürel ve eğlence hizmetleri	1.874.000	1.588.000	1.499.000	-89.000	-6
Sigorta ve emeklilik hizmetleri	1.066.000	1.159.000	1.281.000	122.000	11
Diğer ticari hizmetler	249.000	622.000	883.000	261.000	42
İnşaat	783.000	926.000	800.000	-126.000	-14
Finansal hizmetler	658.000	676.000	631.000	-45.000	-7
Devlet malları ve hizmetleri	826.000	616.000	610.000	-6.000	-1
Telekomünikasyon, bilgisayar ve bilgi hizmetleri	211.000	158.000	329.000	171.000	108
Bakım ve onarım hizmetleri	28.000	106.000	271.000	165.000	156
Başkalarının sahip olduğu fiziksel girdilerle ilgili imalat hizmetleri	124.000	101.000	97.000	-4.000	-4
Fikri Mülkiyetin Kullanımına İlişkin Ücretler	0	0	9.000	9.000	#SAYI/0!

Kaynak: Trademap

Çerkezköy'ün Hizmet İhracatı Kapasitesi

Çerkezköy bölgesi ürün ihracatında olduğu gibi hizmet ihracatı anlamında da ciddi bir sektör yoğunlaşmasına sahiptir. Hizmet ihracatı olarak değerlendirilecek sektörler ve Çerkezköy TSO üyesi firmaların sektörlerine ait firma sayıları aşağıda belirtildiği gibidir.

SIRA NO	SEKTÖR ADI	FİRMA SAYISI
1	İnşaat Sektörü	667
2	Yolcu Taşımacılık Sektörü	135
3	Gayrimenkul Sektörü	99
4	Mühendislik Danışmanlık Hizmeti	65
5	Yük Taşımacılığı Sektörü	61
6	Sigorta Acente Hizmeti	42
7	Eğitim Sektörü	41
8	Bankacılık Sektörü	37
9	Mimari Danışmanlık Hizmeti	33
10	Sağlık Sektörü	32
11	OSGB Hizmeti	22
12	Diğer Hizmetler	19
13	Otel İşletmeciliği	18
14	Araç Bakım Onarım Sektörü	17
15	Her Türlü Onarım Hizmeti	15
16	Seyahat Acentesi Hizmeti	14
17	Temizlik Hizmeti	13
18	Oyun / Müzik / Sinema / Radyo / Televizyon Sektörü	11
19	Her Türlü Bakım Hizmeti	10
20	İnsan Kaynakları Hizmeti	9
21	Yönetim Hizmeti	9
22	Bilgi Hizmet Sektörü	7
23	Güvenlik Hizmeti	7
24	Bilgisayar Programlama Sektörü	6
25	Organizasyon Faaliyeti	6
26	Laboratuvar Test Ve Analiz Hizmetler	6
27	Reklam Ajansı Hizmeti	5
28	İç Mimarlık Hizmeti	3
29	Kişisel Bakım Hizmeti	3
30	Spor Sektörü	3
TOPLAM		1415

Kaynak: Çerkezköy TSO verileri

Çerkezköy TSO üyesi toplam 1415 firma hizmet ihracatı potansiyeline sahiptir. Bu firmalar hali hazırda ihracat yapan ve yapma kapasitesi olan firmalar olarak seçilmişlerdir. Bölgede hemen hemen tüm hizmet ihracatına konu olabilecek sektörler mevcuttur. Bu da bölgenin sektörel zenginliğini ortaya koymaktadır. Ürün ve hizmet ihracatı hem bölge olarak hem de ülke olarak ekonomik gelişim için ilk sırada değerlendirdiğimiz aksiyonlardır. Çerkezköy TSO olarak bu konuda üyelerimize dış ticaret istihbarat hizmeti sunmakta, hedef pazarınızı ve hedef pazardaki hedef müşterilerinizi sizlere bildirmek konusunda çalışmalar yapmaktayız. Detaylı bilgi için: www.trakyadisticaret.org